T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/622
KARAR NO : 2018/844
KARAR TR : 24/12/2018

ÖZET: Davacı banka tarafından, iflas eden kredi borçlusu aleyhine Adana 10. İcra Müdürlüğünün E.2014/17109 sayılı dosyasında ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla başlatılan takipte, 20.4.2017 tarihinde ödenen tahsil harcının ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : Y. K.Bankası A.Ş.
Vekili : Av. M. Ö.
Davalı : Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı
Vekili : Av. H.Y.

OLAY:Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkili tarafından, Adana 10. İcra Müdürlüğünün E:2014/17109 sayılı dosyası nedeniyle 20.4.2017 tarihinde tahsil edilen 2.921.410,60-TL tahsil harcının; hukuka aykırı olduğu iddiasıyla yasal faiziyle birlikte iadesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Adana 1. Vergi Mahkemesi: 30.5.2017 gün ve E:2017/343, K:2017/492 sayı ile, uyuşmazlık konusu olayda davaya konu işlemin Adana 10. İcra Müdürlüğü tarafından tesis edildiğinin görüldüğü; icra müdürlüğü tarafından tesis edilen işlemlerin vergi yargısı görevinde olmadığı; dolayısıyla dava konusu işlemin özel görevli mahkeme olan Vergi Mahkemelerinin görevine giren vergi, resim, harç ile benzeri mali yükümlülükler ile bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin bulunmadığının görüldüğü, bu durumda, icra müdürlüğü işlemlerinin adli yargının bir parçasını oluşturduğu ve icra müdürlüğü işleminin yasaya uygun olup olmadığı hususunun adli yargı içinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı davacı vekili tarafından istinaf isteminde bulunulmuştur.

Konya Bölge İdare Mahkemesi 1. Vergi Dairesi:15.9.2017 gün ve E:2017/1499, K:2017/1332 sayı ile, dava konusu harç alınmasına dayanak gösterilen satış işleminin usul ve yasaya aykırılığı iddiasından kaynaklanmayan dolayısıyla da icra dosyasının bu kapsamda incelenmesini gerektirmeyen; kamu hizmeti karşılığında, kamu gücü kullanılmak suretiyle tek yanlı olarak tahsil edilen harcın iadesi istemine ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünün, 2577 sayılı Yasanın 2 ve 2576 sayılı Kanunun 6'ncı maddeleri uyarınca idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevine girdiği sonucuna varıldığından, davanın görev yönünden reddi yolunda verilen kararda hukuka uygunluk görülmediği; öte yandan, harç icra müdürlüğü tarafından sorumlu sıfatıyla tahsil edilmiş olup, icra dairesince düzenlenen sayman mutemedi alındısında "T.C. Adana İl Muhasebe Müdürlüğü" başlığı altında tahsilat yapıldığı görüldüğünden Mahkemece, tahsil edilen verginin yatırıldığı vergi dairesi müdürlüğü tespit edilerek bu vergi dairesi husumetiyle oluşturulacak dosya üzerinden karar verilmesi gerektiği gerekçesiyle istinaf başvurusunun kabulüne, Adana 1. Vergi Mahkemesi'nce verilen 30/05/2017 gün ve E:2017/343, K:2017/492 sayılı kararın kaldırılmasına, 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45/5. maddesi uyarınca dava dosyasının mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

Davalı idare vekilinin süresi içerisinde sunduğu cevap dilekçesinde; davanın adli yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunulmuştur.

ADANA 1. VERGİ MAHKEMESİ:28.11.2017 gün ve E:2017/788 sayı ile, kaldırma kararına uyarak, bakılmakta olan uyuşmazlıkta Vergi Mahkemelerinin görevli olduğu sonucuna ulaşıldığı gerekçesiyle, davalı idarenin görev itirazının reddine, Mahkemelerinin işbu uyuşmazlıkta görevli olduğuna karar vermiştir.

Davalı idare vekilinin adli yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçe üzerine; dava dosyasının onaylı bir örneği Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI:… 492 Sayılı Harçlar Kanununun birinci kısmında, yargı harçları bölümünde, 2 ilâ 37. maddelerde düzenlenmiş; 19.6.1932 tarih ve 2128 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 15. maddesinin birinci fikrasında; "İcra ve iflas harçlarını kanun tayin eder. Kanunda hilafi yazılı değilse, bütün harç ve masraflar borçluya ait olup neticede ayrıca hüküm ve takibe hacet kalmaksızın tahsil olunur." denilmiştir.

492 sayılı yasaya bağlı (1) sayılı tarifenin yargı harçları kısmının (B/l) bölümünde düzenlenmiş bulunan "İcra

harçları"; icra takibi sırasında ve takibin niteliğine göre başvurma harcı, peşin harç, icra tahsil harcı ve yerine getirme harcı olarak düzenlenmiştir. Aynı Yasanın, "Nispi Harçlarda Ödeme Zamanı" başlığını taşıyan 28. Maddesinde; "(1) sayılı tarifede yazılı nispi harçlar aşağıdaki zamanlarda ödenir. (...) b) İcra Tahsil Harcı, İcra takiplerinde Tahsil Harcı alacağın ödenmesi sırasında, ödeme yapılmayan hallerde harç alacağının doğması tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenir./ Harç alacağı icranın yerine getirilmesiyle doğar. Konunun değeri üzerinden alınacak iflas Harçlarında da bu bent hükümleri uygulanır." denilmiş; 29. maddesinde ise, peşin harçların, takip sonunda alınacak asıl harca mahsup olunacağı belirtilmiştir.

492 sayılı Harçlar Kanununun "Özel Kanunlardaki Hükümler" başlığını taşıyan 123. Maddesinde, "Özel kanunlarla harçtan muaf tutulan kişilerle, istisna edilen işlemlerden harç alınmaz./... / Anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin kuruluş, sermaye artırımı, birleşme, devir, bölünme ve nev'i değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemler ile Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (Bu kooperatifler ile Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma Anonim Şirketi tarafından bankalardan kullandırılacak krediler için verilecek kefaletler dahil) bankalar, yurt dışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullandırılacak kredilere, bunların teminatlarına ve geri ödenmelerine ilişkin işlemler (yargı harçları hariç) bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır./... / Bu maddede veya diğer kanunlarda yer alan harçtan muafiyete ilişkin hükümler, bu Kanunun (1) sayılı Tarifesinin "(A) Mahkeme Harçları" bölümünün (V) numaralı fıkrasındaki "keşif harcı" ve (1) sayılı Tarifesinin "B) İcra ve iflas harçları" bölümünün (lll) numaralı fıkrasındaki "haciz, teslim ve satış harcı" bakımından uygulanmaz..." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun "Şikayet ve Şartlar" başlıklı 16. maddesinde; "Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikayet olunabilir. Şikayet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır./ Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikayet olunabilir"Şikayet üzerine yapılacak muameleler başlıklı 17. maddesinin 1. fıkrasında "Şikayet tetkik merciince, kabul edilirse şikayet olunan muamele ya bozulur, yahut düzeltilir."; "Tetkik mercii başlıklı 4. maddesinin 1. fıkrasının ilk cümlesinde ise: "İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır." denilmiştir.

Davaya konu olayda, davacı Bankanın iflas eden kredi borçlusu aleyhine Adana 10. İcra Müdürlüğünün E.2014/17109 sayılı dosyasında ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla başlatılan takip sonucu ödenen harçların tarafına iadesine karar verilmesi istemiyle dava açtığı anlaşılmaktadır. Yukarıda yapılan açıklamalar ışığında, İcra Müdürlüğü tarafından yürütülen takip sonucu harç alınması işleminin kanuna aykırılığı iddiasının, şikayet yolu ile İcra Mahkemesinde çözümleneceği; Mahkemenin, incelemeyi söz konusu icra dosyası üzerinden yaparak, anılan işlemin Kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar vereceği, adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin yasaya uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği kanaatine varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 20/02/2017 tarihli ve E.2016/523, K.2017/13 sayılı kararında da aynı hususların vurgulandığı görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, açılan davanın adli yargı yerinde görüm ve çözümü

gerekmektedir.

KARAR : Yukarıda açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Kanunun 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine ..." karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasanın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısı'nın da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI"… 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin 1/a bendinde ise; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davaların iptal davaları olduğu belirtilmiştir.

492 sayılı Harçlar Kanununun 2 nci maddesinde ise; yargı işlemlerinden bu kanuna bağlı (1) sayılı tarifede yazılı olanların yargı harcına tabi olduğu, 11 inci maddesinde, genel olarak yargı harçlarını, davayı açan veya harca mevzu olan işlemin yapılmasını isteyen kişilerin ödemekle mükellef olduğu, 26 ncı maddesinde de, yargı harçlarının, harca konu olan işlemleri yapan mahkeme veya daire tarafından alınacağı, 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, icra takiplerinde tahsil harcının alacağın ödenmesi sırasında, ödeme yapılmayan hallerde harç alacağının doğması tarihinden itibaren 15 gün içinde ödeneceği, "Paraların Bankalara ve Mal sandıklarına Yatırılması" başlıklı 36 ncı maddesinde, mahkemeler, hakimler, Cumhuriyet Savcıları ve icra iflas daireleri tarafından adli ve idari işlemlerle takip işlemlerinden dolayı herhangi bir sebeple alınmış olan paraların bankaya yatırılması halinde bu paralara ait faiz ve sair menfaatlerin Devlete ait olduğu, 37 nci maddesinde de, bu kanunda ödeme zamanı gösterilen harçlardan süresinde ödenmeyenlerin, ilgili mahkeme ve daireler tarafından sürenin sonundan itibaren onbeş gün içinde bir yazı ile o yerin vergi dairesine bildirileceği ve harçların vergi dairesince tahsil olunacağı hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Yukarıda yer alan Yasa maddelerinin birlikte değerlendirilmesinden; İdari işlemin, idari makamların kamu gücü kullanarak ve idari usuller uygulamak suretiyle idare işlevine ilişkin olarak yaptıkları, çeşitli hak ve yükümlülükler doğuran, doğrudan uygulanabilen, kesin ve yürütülmesi zorunlu, tek yanlı irade açıklaması olduğu, harçların ise; kamu hizmetlerinden yararlananların, hizmetin maliyetine bir ölçüde katılmak üzere kanuna dayalı olarak katılmak zorunda oldukları kamusal bir mükellefiyet olduğu, tahsilatı yapan daire kim olursa olsun, icra tahsil harcının Devlet tüzel kişiliği içindeki malsandıklarına yatırıldığı, süresinde ödenmeyen harcın vergi dairesine bildirileceği ve vergi dairelerince tahsil

edileceği anlaşılmaktadır.

Harçlar, vergi idareleri adına tahsil edilmektedir. Nitekim, davacı bankanın alacağının icra kanalıyla tahsili esnasında icra dairesince düzenlenen Sayman Mutemedi Alındısında; "T.C. Adana İl Muhasebe Md." başlığı altında Adana 10. İcra Dairesi tarafından tahsilat yapıldığı belirtilmiştir. Dolayısıyla, ödenen harçlarla ilgili çıkan uyuşmazlıklarda da muhatap, adına tahsilat yapılan vergi idareleri olmaktadır.

Devletin icra hukukundaki faaliyetlerine karşılık alınmış olan ihtilaf konusu harç; icra müdürlüğü tarafından sorumlu sıfatıyla tahsil edilmiş olup süresi dahilinde İl Muhasebe Müdürlüğü hesabına intikal ettirilmiştir. Söz konusu tahsilat işlemi; mali idarenin bir işlemidir. Yasanın icra müdürlüğüne verdiği görev doğrultusunda tahsil edilmiş olması işlemin idari işlem olma niteliğini değiştirmez. Bu işleme karşı, 2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 16. maddesinde öngörülmüş bulunan şikayet yolunun işletilmesi söz konusu olamaz. Zira; anılan Yasa maddesinde yer verilen şikayet yolu; bu Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere, icra ve iflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı tanınmış olup, 2004 sayılı İcra İflas Kanunu hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlı tutulmuştur. Başka bir ifadeyle; Yasa gereği sorumlu sıfatıyla yerine getirilen harç tahsili görevinin İcra İflas Kanununun uygulanmasıyla bir ilgisi bulunmamaktadır. Kaldı ki, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun, "Kanunun Şümulü" başlıklı 1. maddesinde de, bu Kanun hükümlerinin, ikinci maddede yazılı olanlar dışında genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar ile il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında uygulanacağı açıkça belirtilmiş, vergi hatalarında düzeltme ve reddiyatın hangi hallerde ve hangi usullerle yapılacağı 116 ncı ve devamı maddelerinde açıklanmıştır.

Bu durumda, idarenin tek yanlı olarak ve kamu gücü kullanarak kamu hizmetinden yararlanma karşılığında, davacıdan tahsil ettiği icra tahsil harcı mahiyeti gereği bir idari işlem olup, 492 sayılı Harçlar Kanununun ilgili maddelerinde belirtilen hükümler uyarınca, hazine adına ilgili vergi daireleri, muhasebe müdürlükleri, mal müdürlükleri hesabına yatırılmak üzere sorumlu sıfatıyla icra müdürlüğünce tahsil edildiğinden, ödenen tahsil harcının iadesi istemiyle açılan davanın, görüm ve çözümünde 2577 sayılı Yasanın 2. ve 2576 sayılı Yasanın 6. maddesi uyarınca idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesi uyarınca, yapılan başvurunun reddine karar verilmesi gerektiği …" yolunda düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 24.12.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raporlör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı banka tarafından, iflas eden kredi borçlusu aleyhine Adana 10. İcra Müdürlüğünün E.2014/17109 sayılı dosyasında ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla başlatılan takipte, 20.4.2017 tarihinde ödenen 2.921.410,60-TL tahsil harcının ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Harç; Kanunda yazılı belirli mercilerin, kanuna dayanarak yaptıkları belirli işlemler için, ilgililerin yine kanunda yazılı tarifelere göre yerine getirmek zorunda bulundukları mali bir yükümlülüktür.

17.7.1964 tarih ve 11756 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2.7.1964 tarih, 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun gerekçesinde harçların; mahiyetleri bakımından teorik olarak kamu alacağı kategorisini teşkil ettikleri belirtildikten sonra harcı doğuran olayın, yapılan bir kamu hizmeti olduğuna işaret edilmiş;ancak, bir hizmetin harç konusu olabilmesi için; kişinin bir kamu müessesinden faydalanması, kişiye kamu eliyle özel bir yarar sağlanması, kamu idaresinin kişinin bir işiyle uğraşması yani ferde bir hizmet vermesinin gerektiği;bu esaslara göre harcın, kişilerin özel menfaatlerine ilişkin olarak kamu müesseseleri ve hizmetlerinden faydalanmaları karşılığında yaptıkları ödemeler olduğu ifade edilmiştir.

Dava konusu icra harçları öğretide;Devletin, icra hukukundaki faaliyetine karşılık aldığı para olarak tanımlanmış; İcra ve İflas Harçları 492 Sayılı Harçlar Kanununun birinci kısmında, yargı harçları bölümünde, 2-37.maddelerde düzenlenmiş; 19.6.1932 tarih ve 2128 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 15. maddesinin birinci fikrasında; "İcra ve iflas harçlarını kanun tayin eder. Kanunda hilafi yazılı değilse, bütün harç ve masraflar borçluya ait olup neticede ayrıca hüküm ve takibe hacet kalmaksızın tahsil olunur." denilmiştir.

492 sayılı yasaya bağlı (1) sayılı tarifenin yargı harçları kısmının (B/1) bölümünde düzenlenmiş bulunan "İcra harçları"; icra takibi sırasında ve takibin niteliğine göre başvurma harcı, peşin harç, icra tahsil harcı ve yerine getirme harcı olarak düzenlenmiştir.Aynı Yasanın, "Nispi Harçlarda Ödeme Zamanı" başlığını taşıyan 28. Maddesinde; "(1) sayılı tarifede yazılı nispi harçlar aşağıdaki zamanlarda ödenir. (…) b) İcra Tahsil Harcı, İcra takiplerinde Tahsil Harcı alacağın ödenmesi sırasında, ödeme yapılmayan hallerde harç alacağının doğması tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenir./ Harç alacağı icranın yerine getirilmesiyle doğar. Konunun değeri üzerinden alınacak İflas Harçlarında da bu bent hükümleri uygulanır." denilmiş; 29.maddesinde ise, peşin harçların, takip sonunda alınacak asıl harca mahsup olunacağı belirtilmiştir.

Bir kamu hizmetinden dolayı harç alınabilmesi, bu hizmetin kanunla belirlenmesine ve bu hususla ilgili harç alınmasına ilişkin düzenlemelerin de, kanunda yer almasına bağlıdır. Nitekim T.C. Anayasası'nın 73.maddesinde; "Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır." hükmünü içermektedir.

Medeni Usul Hukukunda olduğu gibi, İcra Hukukunda da harç ve giderlerin sonuçta haksız çıkan tarafa yüklетildiği; bununla birlikte, bu işlemlerin hiçbir vakit kendiliğinden oluşmadığı; harç konusu işlemin yapılmasını isteyen veya tutumu, davranışı ile böyle bir işleme yol açan bir ilgilinin varlığının, yani görevli merciin yapacağı işlemle gerçek

veya tüzel kişi arasında bağlantı bulunmasının şart olduğu açıktır.

Bu açıklamalardan sonra,uyuşmazlık konusu incelendiğinde:

492 sayılı Harçlar Kanununun "Özel Kanunlardaki Hükümler" başlığını taşıyan 123. maddesinde; "… (Değişik:20/3/1981-2430/3 md.)

Özel kanunlarla harçtan muaf tutulan kişilerle, istisna edilen işlemlerden harç alınmaz.

Ancak, İş Kanununa tabi işçilerin ve çırakların iş mahkemelerindeki dava ve bu mahkemelerden almış oldukları ilamların takiplerinde harçtan muafiyet gündelikleri veya aylık ücretleri 16 yaşını doldurmuş işçiler için belirlenen asgari ücreti geçmeyen işçiler ve çıraklar hakkında uygulanır.

(Ek fikra: 20/6/2001-4684/23 md.; Değişik: 25/12/2003 - 5035/31 md.) Anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin kuruluş, pay devri, sermaye artırımı, birleşme, devir, bölünme ve nev'i değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemler ileEsnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (Değişik parantez içi hüküm: 15/7/2016-6728/33 md.) (Bu kooperatifler tarafından bankalardan kullandırılacak krediler için verilecek kefaletler ile Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma Anonim Şirketi tarafından verilecek kefaletler dâhil) bankalar, finansman şirketleri, yurt dışı kredi kuruluşları veuluslararası kurumlarca kullandırılacak kredilere, bunların teminatlarına ve geri ödenmelerine ilişkin işlemler (yargı harçları hariç) bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

(Ek fikra: 13/2/2011-6111/84 md.; Değişik: 15/7/2016-6728/33 md.) Kira sertifikası ihracına dayanak teşkil eden her türlü varlık ve hakların; devri, alımı, satımı, kiralanması, vekaleten yönetimi, kira sertifikası ihracı amacıyla bir ortak girişime ortak olunması, iş sahibi sıfatıyla bir eser veya işin yaptırılması ve bu iş veya eserin kiralanması veya satılması ile bu işlemlere bağlı olarak yapılan her türlü teminat, ipotek ve benzeri işlemler, bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

(…)

(Ek. Fıkra:23/7/2010-6009/19 md.) Bu maddede veya diğer kanunlarda yer alan harçtan muafiyete ilişkin hükümler, bu Kanunun (1) sayılı Tarifesinin "(A) Mahkeme Harçları" bölümünün (V) numaralı fikrasındaki "keşif harcı" ve (1) sayılı Tarifesinin "B) İcra ve iflas harçları" bölümünün (lll) numaralı fikrasındaki "haciz, teslim ve satış harcı" bakımından uygulanmaz." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun "Şikayet ve Şartlar" başlıklı 16. maddesinde; "(Değişik madde: 03/07/1940 - 3890/1 md.) Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikayet olunabilir. Şikayet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır.

Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikayet olunabilir.";

"Şikayet üzerine yapılacak muameleler"başlıklı 17. maddesinde "Şikayet tetkik merciince, kabul edilirse şikayet olunan muamele ya bozulur, yahut düzeltilir.

Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur.";

"Yargılama usulleri" başlıklı 18. maddesinde "İcra Mahkemesine arzedilen hususlar ivedi işlerden sayılır ve bu işlerde basit yargılama usulü uygulanır."

Şu kadar ki, talep ve cevaplar dilekçe ile olabileceği gibi icra mahkemesine ifade zaptettirmek suretiyle de olur.

(Değişik üçüncü fikra: 18/2/2012-6352/6 md.) Aksine hüküm bulunmayan hâllerde icra mahkemesi, şikâyet konusu işlemi yapan icra dairesinin açıklama yapmasına ve duruşma yapılmasına gerek olup olmadığını takdir eder; duruşma yapılmasını uygun gördüğü takdirde ilgilileri en kısa zamanda duruşmaya çağırır ve gelmeseler bile gereken kararı verir. Duruşma yapılmayan işlerde icra mahkemesi, işin kendisine geldiği tarihten itibaren en geç on gün içinde kararını verir. Duruşmalar, ancak zorunluluk hâlinde ve otuz günü geçmemek üzere ertelenebilir.";

"İcra Mahkemesi" başlıklı 4. maddesinde de,"(Değişik: 3/7/1940 - 3890/1 md.)

(Değişik birinci fikra: 17/7/2003-4949/1 md.) İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra mahkemesi hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra mahkemesinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra mahkemesi daireleri numaralandırılır. İcra mahkemesinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra mahkemesi hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü olarak bağlanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik şikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî işlerine bakar.

İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikayet ve itirazların icra mahkemesi o mahkemenin hakimidir."denilmiştir.

Olayda, davacı Bankanın kredi borçlusu hakkında, kredi borcunun ödenmemesi üzerine İcra Müdürlüğünce yürütülen icra takibi sonucu, ödenen harcın tahsiline ilişkin işlemin iptali ile söz konusu tutarın iadesine karar verilmesi istemiyle dava açtığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Kanunun Şümulü" başlıklı 1. maddesinde, bu kanun hükümlerinin ikinci maddede yazılı olanlar dışında, genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar ile il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında uygulanacağı belirtilmiş, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiş ise de; İcra Müdürlüğü tarafından yürütülen takip sonucu harç alınması işleminin, kanuna aykırılığı iddiasının şikayet yolu ile İcra Mahkemesinde çözümleneceği;Mahkemenin incelemeyi,söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, anılan işlemin Kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar vereceği kuşkusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden

kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin yasaya uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile davalı idare vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin Adana 1. Vergi Mahkemesinin 28.11.2017 gün ve E:2017/788 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı idare vekilinin yaptığı GÖREV İTİRAZININ REDDİNE İLİŞKİN Adana 1. Vergi Mahkemesinin 28.11.2017 gün ve E:2017/788 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 24.12.2018 gününde, Üyeler Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ

KARŞI OY

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un; "Vergi mahkemelerinin görevleri" başlıklı 6. maddesinde, vergi mahkemelerinin; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

Davacı; icra müdürlüğüne tahsil harcını ödemiş ardından, tarafına iadesi istemiyle, vergi dairesine karşı dava açmıştır. Bu aşamada, icra müdürlüğünün sorumlu sıfatı sona ermiştir. Bu davada; 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca, hazine adına sorumlu sıfatıyla icra müdürlüğünce tahsil edildiğinden, ödenen tahsil harcının iadesi istemiyle açılan davayı çözümleme görevi ise 2576 sayılı Kanun uyarınca idari yargı içerisinde yer alan, vergi mahkemelerine ait bulunmaktadır.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 16. maddesinde öngörülmüş bulunan şikayet yolu, anılan Kanun'un hallini mahkemeye bıraktığı hususlar hariç olmak üzere ve 2004 sayılı İcra İflas Kanun'u hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlıdır.

Bu durumda, davacıdan tahsil edilen tahsil harcının yasal faiziyle iadesi istemiyle açılan davanın, görüm ve çözümünde idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolunda verilen karara katılamıyoruz.

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ